GAZETA TRANSILVANI

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.
Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 164. *Mercurĭ, 23 Iulie (4 Augustŭ.)* 1886.

Ungurii și Sașii.

Brașovŭ, 22 Iulie 1886.

Abia acum după ce a fostŭ adusă la sapă de lemnŭ industria Sașilorŭ din Ardélŭ, fără ca regimulŭ maghiarŭ sĕ-i fi întinsŭ măcarŭ degetulŭ micŭ spre a'i veni în ajutorŭ, după ce miseria din țéră silesce și pe industriașii Sașĭ a'șĭ asigura esistența în alte țĕrĭ mai puținŭ părăsite de sórte, abia acum găsescŭ guvernamentalii ungurĭ, că totușĭ ar trebui sĕ facă cevașĭ pentru Sașĭ.

Banĭ nu suntŭ, dér sunt destule motive politice, pentru carĭ Ungurii le recomandă Sașilorŭ sĕ trăiéscă în inimiciția cu Românii „inferiorĭ" și în amiciția cu ei, elementulŭ „superiorŭ". Lăsămŭ sĕ urmeze unŭ articulŭ semnificativŭ alŭ ḍiarului „Pester Lloyd," care ne arată gândurile ce muncescŭ pe guvernamentalĭ și ne dă ocasiune de-a ne pronunța și noi în cestiunea maghiaro-saso-română. Fóia tisaistă scrie în numĕrulŭ sĕu de Duminecă următórele:

„Auḍindŭ de numele *Transilvania* nicĭ unŭ politicŭ ungurŭ n'ar trebui sĕ rĕmână indiferentŭ. Décă vr'unuia nu i-ar spune nimicŭ prevederea politică la sunetulŭ acestui cuvêntŭ, atuncĭ ar trebui sĕ audă măcarŭ o singură voce — aceea a împutărei. Căcĭ țéra de dincolo de muntele craiului (kiralyhago) a și rĕmasŭ în cursulŭ celorŭ șépte-spreḍece anĭ ai erei nouĕ negligeată materialicesce și politicesce necunoscută și năpăstuirea, la care au ajunsŭ relațiunile sale economice, póte fi întrecută numai de caosulŭ ce s'a formatŭ acolo pe terêmulŭ politicei de naționalitate, care își află coróna de altmintrelea în admirabilele instituțiunĭ ale administrațiunei nóstre. Cum s'a întêmplatŭ, și décă a trebuitŭ sĕ se întêmple așa — décă este adevĕratŭ ceea ce afirmă mulțĭ, că Ungaria va vedé redicându-se în Transilvania unŭ adausŭ la esperiențele sale croatice — décă nu cumva cerbicositatea posesorilorŭ de privilegii și de prejudețe, orĭ scurta vedere a autorităților orĭ réua înțelegere la sediulŭ guvernului au provocatŭ starea desolată — n'ar avé nicĭ unŭ scopŭ sĕ cercetămŭ astăḍĭ aceste!"

In momentulŭ însĕ când primimŭ raporturile scrise și verbale despre decursulŭ *conferenței maghiare-săsescĭ în Clușiu*, ne sêmțimŭ datorĭ a mărturisì, că politica ardelenéscă, ce au făcut'o diferitele guverne a fostŭ greșită în punctele ei de pornire, ér în resultatele ei e de plânsŭ și că în puține casurĭ interesulŭ țĕrii cunósce o necesitate iminentă, ca aceea a unei radicale schimbărĭ în Ardealŭ. Orĭ și cine ar fi datŭ însĕ idea unei apropiărĭ a cercurilorŭ săsescĭ și maghiare, ea a fostŭ o ideă bună și esecutarea ei cuprinde unŭ actŭ de prudentă politică, de carĭ în timpulŭ de fată nu prea suntemŭ în stare a înregistra desŭ."

„Și décă a și fostŭ nemijlocitŭ crisa economică care a apropriatŭ de olaltă amêndouĕ părțile, credemŭ că acéstă primă apropiare se va documenta în viitorŭ și în resultatele salutare politice. Căcĭ nu putemŭ destulŭ de desŭ accentua, că orĭ ce céră între Maghiarĭ și Sașĭ în Transilvania creéză o constelațiune nenaturală și absurdă, care pentru statŭ este unŭ periculŭ, ér pentru participanțĭ este celŭ mai tristŭ modŭ de sinucidere."

„De aceea suntemŭ cu plăcere gata, a recunósce lealitatea Sașilorŭ, chiar décă vomŭ abstrage cu totulŭ de casulŭ concretŭ. Căcĭ ei înșiși e cu neputință sĕ nu recunóscă, că posițiunea Germanilorŭ în Ardélŭ ar devenì cu totulŭ desperată, décă în lupta pentru supremația n'ar învinge acolo némulŭ maghiarŭ. Pentru alte naționalitățĭ ale Transilvaniei póte sĕ esiste aspirațiunĭ, carĭ trecŭ peste marginele țĕrei — ce ar puté sĕ aștepte însĕ Sașii dela o situațiune, care ar străforma din nou relațiunile de domnire politică ale Ardélului în defavorulŭ rassei maghiare? Precum valurile *poporului străinŭ și inferiorŭ, alăturea cu care trăiescŭ ei*, încă și până acum sapă pe dedesuptŭ în modŭ fórte îngrijitorŭ pămêntulŭ, în care își are rădăcina, ducêndŭ cu sine totŭ ce-i stă în cale, totŭ așa ar fi dușĭ de valurĭ Sașii, décă statulŭ și poporulŭ maghiarŭ nu ar fi o stavilă contra a orĭ ce felŭ de puterĭ destructive. Ne e silă chiar de-a mai totŭ repeți, că esistența Sașilorŭ pare a fi nedisolubilŭ legată de stăpânirea rassei maghiare."

„A și fostŭ o inspirațiune în adevĕrŭ fatală, care a îndemnatŭ acum câțĭ-va anĭ pe Sașĭ a se alia numai din rancună (invidiă) cu nisce elemente, carĭ totdéuna au avutŭ nisuințe diametralŭ opuse nisuințelorŭ lorŭ. Nu se póte ignora totușĭ, că momentulŭ psihologicŭ, care esplică încâtva acéstă absurdă atitudine a unei rasse de altfelŭ atâtŭ de sobie, trebue privitŭ în situațiunea economică a Ardélului. Décă acésta a devenitŭ atâtŭ de abnormală vina nu este numai a poporațiunei.

„Ruperea relațiunilorŭ comerciale cu România fù pentru industria ardelénă una din cele mai aspre încercărĭ, ce póte lovi economia unei țĕrĭ. Când vedemŭ, ce zăpăcélă a provocatŭ ivirea acestui evenimentŭ în industriile vienese, a cărorŭ destoinicià și mișcare, ale cărorŭ mijlóce materiale și putere de cucerire stau cu tóte astea pe o altă tréptă decâtŭ industriile Ardealului, atuncĭ luptele de esistență ale acelorŭ ramurĭ de industriă ungară, răḍimată cu totulŭ pe sine însășĭ, nu le va privi omulŭ cu indiferență și nu le va denega îndreptățirea pretențiunilorŭ lorŭ. Nu vremŭ sĕ esaminămŭ în acestŭ momentŭ, că óre n'ar fi fostŭ la locŭ a face deosebitele raporturĭ ale Ardealului de obiectŭ alŭ unorŭ cercetărĭ amĕnunțite din partea guvernului, înainte de ce se pronunțase ultimulŭ cuvêntŭ în afacerea tractatului comercialŭ românŭ. Nu'i vorbă, unŭ guvernŭ nu póte întra ușorŭ „gata până la celŭ din urmă nasture de cămașe" într'unŭ rĕsboiŭ vamalŭ; dér când isbucnirea inimicițielorŭ era de așteptatŭ încă cu lunĭ, ba cu anĭ mai nainte, atuncĭ nu putémŭ privi în fața lorŭ cu totulŭ neînarmațĭ. Décă aḍĭ se impută că o parte a industriașilorŭ din cestiune sufere greu și că desvoltarea lorŭ a rĕmasŭ fórte înapoiată, atuncĭ după pĕrerea nóstră acésta ar fi fostŭ numai unŭ motivŭ mai multŭ d'a se ocupa mai dinainte cu cestiunea, că acele mii de esistențe cum vorŭ suporta acțiunea statului, pe care nu ei au provocat'o, dér a cărei povară apasă mai aspru umerii lorŭ..... Vorbindŭ adevĕrulŭ, rĕsboiulŭ vamalŭ isbucnise înainte d'a se fi luatŭ vr'o mĕsură pentru protegiarea acelorŭ cercurĭ amenințate și guvernulŭ nostru în parte n'a fostŭ informatŭ mai bine despre referințele din propria țéră, decum a fostŭ despre referințele țĕrii străine vecine. Ce are sĕ se întêmple acum pentru viitorŭ, rĕmâne reservatŭ unorŭ esplicărĭ ulterióre. Sigurŭ e, că guver ulŭ n'ar puté privi în liniște cum se'ntinde germenulŭ nimicirei vieții industriale în țéră. Și nicĭ nu ne'ndoimŭ, că nu va lăsa nimicŭ nencercatŭ pentru susținerea industriei ardelene și pentru desvoltarea ei mai departe.."

„Dér tóte astea suntŭ o grije a viitorului. In momentulŭ acesta țéra stă în fața unorŭ cerințe cu totulŭ positive și acestea pretindŭ ajutorŭ nemijlocitŭ. Mĕsurile ce s'au propusŭ în conferința din Clușiu ni se parŭ practice și esecutabile, și demne de cea mai seriósă chibzuială. In prima liniă vinŭ în considerare favorurile tarifale pe căile ferate... Conducerea comunicațiunei nóstre credemŭ că nu se va lăsa a fi influințată de greutățĭ mai seriose, décă e vorba sĕ resistămŭ crisei economice..."

„O altă cestiune e aceea, care apeléză directŭ la destoinicia financiară a statului și suntemŭ deplinŭ convinșĭ, că situațiunea financiară a statului pune în cale unui astfelŭ de apelŭ pedecĭ neînvincibile (!) Dér suma ce se pretinde nu e mai mare decâtŭ cele ce le-a cheltuitŭ statulŭ în scopurĭ mai nensemnate și în împrejurărĭ mai puținŭ critice. E vorba d'a se acorda mijlócele, care sĕ facă posibilŭ unei marĭ categorii de ómenĭ, carĭ suferŭ, a lucra de sine mai departe... Industria ardeleană ar fi mai bine ajutată procurându-i-se mijlócele prin carĭ sĕ'nvingă relele ce i le-a adusŭ pe capŭ o hotărîre necesară și neevitabilă a statului".

Cestiunea armatei în Ungaria.

Organulŭ centralŭ alŭ ‚partidei lucrătorilorŭ din țĕrile ungare« scrie în afacerea adunării poporale ce s'a convocatŭ în Pesta, că e bine ca lucrătorii sĕ nu ia parte la adunare. Scrisórea, ce s'a adresatŭ de nisce lucrătorĭ junimei universitare, ca sĕ-'i învite și pe lucrătorĭ la adunare, nu privesce partidulŭ acestora, care n'are intențiunea sĕ ia parte la demonstrațiunĭ; nicĭ n'a imputernicitŭ partida pe nimenea sĕ céră o asemenea permisiune dela comitetulŭ de acțiune. Ne e intențiunea partidei sĕ scóță ea domnilorŭ castanele din focŭ, scótă-și-le ei înșișĭ. Ba e și mai bine, décă domnii rĕmânŭ ei între ei, căcĭ tabloulŭ ar perde din coloritŭ, décă arŭ lua parte la adunare lucrătorĭ simpli. — Cum vedemŭ, pățaniile de deunăḍĭ le-a adusŭ lucrătorilorŭ mintea la capŭ, căcĭ studenții au începutŭ demonstrațiunile, ér lucrătorii au fostŭ pușĭ la umbră.

Dér nu numai lucrătorii, ci și »domnii« batŭ în retragere. Directorulŭ școlei de fete a statului, Berecz, declară în publicŭ, că numele sĕu a fostŭ pusŭ sub apelŭ fără scirea sa. Se ḍice că și alțĭ »domnĭ« se plângŭ de asemenea arbitrarietățĭ. — Pare-ni se că li s'au făcutŭ semne rele.

In ḍiua de 8 Augustŭ se vorŭ ținé adunărĭ poporale și în Czeglet și Solnocŭ. E interesantŭ, că guvernamentalii strigă într'una că „pretutindenea iau parte la ele esclusivŭ aderenții partidei independente.«

O nouă broșură sub titlulŭ »Armată unguréscă de sine stătătóre", cere ca regimentele ungare (șovinistulŭ ḍice unguresci) ale armatei comune sĕ se instrueze în „spiritŭ unguresăŭ', și ‚în limba de serviciu unguréscă" și regelui Ungariei sĕ-i jure credință.

Tóte semnele arată, că demonstrațiunile ce se însceñéză vorŭ da nascere unui — șórece ridiculŭ.

SCIRILE ḌILEI.

Ministrulŭ cultelorŭ și instrucțiunii Trefort a învitatŭ printr'o circulară pe organele supuse lui ca, în vederea criticei stărĭ a industriei ardelene, sĕ cumpere cele necesare, pe câtŭ sĕ póte, dela industriașĭ ardelenĭ.

—x—

Invĕțătorulŭ românŭ gr. cat. din Tŭrŭ, Vasiliu Popŭ, este condamnatŭ la o sĕptĕmână arestŭ, fiindcă s'a folositŭ în scólă de o chartă românéscă. — Amŭ întreba pe civilisatorii Orientului: nu sciu, nu vréu se 'nțelégă că în scólă românéscă românesce trebue sĕ se 'nvețe? Unde au de gândŭ sĕ înpingă lucrurile?

—x—

Preotulŭ unguresců din Török-Becse, Eugen Szentklaray, s'a adresatŭ, într'o afacere oficială, în limba unguréscă cătră preotulŭ din Petruvaradinŭ, abatele Ilie Okrugic. Acesta îĭ rĕspunse în limba latină și observà ca pe viitorŭ, întemplându-se unŭ asemenea casŭ sĕ binevoéscă claritatea sa Szentklaray sĕ se foloséscă de limba latină, fiindŭ că nu se cuvine ca preoții în afacerĭ strictŭ bisericescĭ — în afară de Ungaria — sĕ se foloséscă de limba unguréscă. — Câte o asemenea lecțiune nu strică.

—x—

Ministrulŭ de comunicațiune ungurescŭ a acordatŭ oficielorŭ solgăbirăescĭ scutirea de porto pentru banii ce'i trimitŭ spre procurarea colecțiunilorŭ de legĭ și ordinațiunĭ.

...gimnasiu confesionalŭ slovacŭ e ...e 'nfiinţa în Turocz-Szt. Marton. Co...esă în acestŭ scopŭ încă în 1875 a ela...tutele şi se vorŭ presenta conventului viitorŭ. ...mânii din Caransebeşŭ cum mai stau cu ces... gimnasiului?

—x—

Ni se scrie din Dergea, comit. Solnocŭ-Dobêca, cu data 30 Iuliu n.: »Nu-i destulŭ că greutăţile publice insuportabile apasă poporulŭ într'unŭ modŭ nespusŭ, dér pe când bunulŭ Dumneḑeu ne promitea unŭ anŭ bogatŭ şi mănosŭ, în 28/7 a. c. la 12 óre din ḑi o grindină de mărimea nucilorŭ, cum de 33 anĭ nu cădŭ pe aici, în timpŭ de $1^{1}/_{2}$ óră ne nimicì tótă recolta în comunele: Rece-Cristurŭ, Panticeu, Eleiu, Dergea, Cubleşiu, Buduşiu, Anteşiu, Piglisia, Olpretŭ şi Dobêca; fenurile, ce au fostŭ ridicate pre rîturĭ în căpiţe, apele cele torenţiale parte le-au mânatŭ, parte le-au molitŭ, încâtŭ 3/4 nu suntŭ de nicĭ o trébă; cucuruzele carĭ acuma legau, le-au sdruncinatŭ şi bătutŭ la pămêntŭ cu totulŭ. Nu fù destulŭ acésta ci pe la 4 óre după amédĭ venì altă grindină şi mai mare, care apoi nimici cu totulŭ şi ce rĕmăsese din lovirea ântâia. In ĕstŭ chipŭ ni se nimicì speranţa că în anulŭ acesta vomŭ plăti dările, datoriile şi alte nĕcasurĭ! Poporulŭ e desperatŭ!“

—x—

In biserica minorită din Têrgu-Mureşului s'au furatŭ în ḑilele trecute, prin efracţiune, unŭ pocalŭ de argintŭ, unŭ lighénŭ de alamă şi alte obiecte de valóre.

—x—

Archiepiscopulŭ latinŭ din Bucurescĭ, Monsegniorulŭ Palma, a fostŭ chematŭ la Roma pentru a da esplicărĭ asupra incidentului ce s'a ivitŭ în urma scrisórei sale pastorale. La întórcerea sa în Bucurescĭ prelatulŭ catolicŭ va propune guvernului românŭ încheierea unui concordatŭ.

—x—

Cu ocasiunea demonstratiunilorŭ din Peşta întocmite în Iuniu c. poliţia puse mâna pe culegătorulŭ tipografŭ Carolŭ Hermann, născutŭ în Braşovŭ, care a fostŭ unulŭ din agitatorii şi conducĕtorii principalĭ ai demonstranţilorŭ. După o lungă pedépsă de arestŭ, poliţia l'a espulsatŭ pentru totdéuna din capitală şi la escortatŭ la Braşovŭ. Hermann e de 30 de anĭ şi vorbesce nemţesce, românesce, unguresce, franţuseşte italienesce şi englesesce.

—x—

Cluşenii au de gândŭ sĕ întórcă la 8 Augustŭ n. visita Bistriţenilorŭ. Ce mai tămbălău o se fiă!

—x—

Agentulŭ călĕtorŭ pentru maşine de cusutŭ. Rudolf Kohn, dupăce a făcutŭ pe mai mulţĭ locuitorĭ din Beél sĕ'i dea spre reparare maşinile de cusutŭ, le-a vêndutŭ şi apoi a disparutŭ. S'a ordonatŭ urmărirea »cinstitului« nighistorŭ.

—x—

In Benye, comit. Pestei, au arsŭ la 28 Iuliu. 15 case şi totŭ atâtea edificii secundare. Mai multe familii au rĕmasŭ fără adăpostŭ.

—x—

In ţinutulŭ Innsbrukului a ninsŭ Marţĭ, în sĕptĕmâna trecută. Munţii jurŭ împrejurŭ până la 1500 metri înălţime absolută s'au vĕḑutŭ Mercurĭ diminéţa acoperiţĭ cu zăpadă próspĕtă.

—x—

Comerciantului din Kalocsa, Arnold Engel, i s'a furatŭ Joi séra în sĕptĕmâna trecută, călĕtorindŭ pe vaporulŭ »Neptun“ dela Kalocsa la Pesta, portmoneulŭ cu 4285 fl. de sub capŭ, pe când dormea în cabină. Păgubaşulŭ a promisŭ 500 fl. celui ce va descoperi pe hoţŭ.

—x—

Consululŭ Olandei în Persia şi Arabia, trecêndŭ prin Bucurescĭ, a oferitŭ Reginei României o frumósă broderiă persană. Lucrulŭ făcutŭ cu mâna este, după câtŭ se spune, de o rară frumseţe şi broderia, fórte veche, are unŭ mare preţŭ.

—x—

Vinerĭ nóptea s'a aprinsŭ fabrica de pielăriă din strada Tăbăcarii în Bucurescĭ a d-lui Matei Constantinescu. Foculŭ n'a pututŭ fi potolitŭ de câtŭ a doua ḑi de diminéţă la 5 ore, deşi pompierii şĭ-au datŭ tóte silinţele. Pagubele causate se ḑice că suntŭ fórte marĭ; ele atingŭ aprópe suma de 200 mii lei.

—x—

Cetimŭ în »Lupta“ din Iaşĭ· »Unŭ incendiu a isbucnitŭ în strada Aron-Vodă, din casele lui Luzer Kerner. Din causa desimei caselorŭ şi vêntului ce bătea, foculŭ se comunicà la casele de prin prejurŭ. După multe silinţe pompierii reuşiră însĕ a'lŭ localisa. Au arsŭ în totŭ 8 case, rĕmănêndŭ vr'o 20 familii pe drumurĭ; o femeiă îngreunată a muritŭ, se ḑice, de spaimă“

—x—

In ţinutulŭ Şiriei s'au arătatŭ în timpulŭ din urmă lupĭ în mare numĕrŭ. Dupăce au mâncatŭ vr'o 20 de vite mĕrunte, autoritatea comitatensă a ordonatŭ o vênĕtóre oficială.

—x—

Mercurĭ în 4 Augustŭ n. musica militară va da unŭ concertŭ în grădina berăriei orăşenescĭ din Strada căldărarilorŭ. Intrarea 20 cr.

Turda, 30 Iuliu 1886.

Petrecerea de véră a reuniunei de lectură a femeilorŭ române din Turda, ţinută la 24 ale curentei, a reuşitŭ fórte bine, şi a decursŭ destulŭ de animatŭ, ba a duratŭ trei ḑile, cu escursiunea la cheia Turdei şi la tunelŭ, cu totŭ.

Nu aşteptaţĭ dela mine ca sĕ vĕ descriu costumele naţionale ale domnişórelorŭ române, carĭ au încântatŭ şi pe străinĭ întru atâta, încâtŭ unii dintre ei s'au esprimatŭ: „dauná că-'sŭ române şi nu-'sŭ maghiare jucătórele costumate, că multŭ le şéde bine şi suntŭ fórte frumóse“. Nicĭ sĕ nu cereţĭ ca sĕ vĕ dau sémă despre toalete, pentrucă eu nu-sŭ omulŭ toaletelorŭ, vorŭ fi ei alţii mai dibacĭ în d'al de astea. Deocamdată mĕ mărginescŭ a da publicităţii numai suprasolvirile din séra petrecerei, carĭ suntŭ precum urméză:

1. Petru Iacobescu, paroch Veresmort, afară de antreulŭ recerutŭ de familiă, 3 fl. a suprasolvitŭ 1 fl. 2. Ioanŭ Molnarŭ, proprietarŭ mare în Silivaşŭ deşi nu s'a presentatŭ, a trimisŭ 1 fl. 3. Demetriu Szabo, M.-Vasarhely, suprasolvitŭ 1 fl. 4. Hermina Manu, M.-Vasarhely, suprasolvitŭ 2 fl. 5. D-na Moldovanŭ, Jude reg. M.-Vasarhely, fără taxa de familiă 2 fl., a suprasolvitŭ 3 fl. 6. Gregoriu Moldovanŭ, inspectorŭ şcol. reg. Turda, afară de taxa fam. 2 fl. încă a suprasolvitŭ 2 fl. 7. Ananie Moldovan, advocatŭ Turda suprasolvitŭ 1 fl. Ioanŭ Bozacŭ Velcheriu suprasolvitŭ 1 fl. 9. Ioanŭ Chifu Turda, suprasolvitŭ 1 fl. 10. Georgiu Szabo suprasolvitŭ 1 fl. 11. Filipŭ Jenes in Mahacĭu suprasolvitŭ 2 fl. 12. Nicolau Medeşianŭ Bucerdea suprasolvitŭ 1 fl. 13. Polonyi Sandor Turda suprasolvitŭ 50 cr. 14. Petru Goşa, notarŭ Lupşa, nepresentŭ, a lăsatŭ înainte de petrecere 1 fl. Suma banilorŭ suprasolviţĭ: 18 fl. 50 cr.

Venitulŭ curatŭ, subtrăgêndu-se tóte spesele, trece preste 60 fl. deórece însĕ nu ne-au sositŭ tote listele inpărţite pentru contribuire, cifra curată nu-o putem spune — dupăce însĕ le vomŭ căpĕta tóte le vomŭ publica şi acelea împreună cu venitulŭ curatŭ esactŭ.

Alecsandru P. Romonţianu.
Secretariu comitetului reuniunei.

Din Sătmarŭ.

Dămŭ locŭ umătórelorŭ amĕnunte ce ni s'au mai comunicatŭ cu privire la serbarea din Sisiescĭ:

»Nu de multŭ sub pólele falnicului Guţiu despre care se ḑice prin graiulŭ poporului că l'a domnitŭ „Pintea vitézulŭ“ am câştigatŭ un puternicŭ razimŭ, o fortăréţă culturală în persóna persecutatului Dr. V. Lucaciu, care n'are altŭ pĕcatŭ, decâtŭ că din sufletŭ îşĭ iubesce némulŭ sĕu, din care face parte.

Prin acestŭ ţinutŭ se aude deja cântecului melodiosŭ alŭ poporului: „Este unŭ isvorŭ la Sisiescĭ, din elŭ bêndŭ la elŭ dorescĭ.“ Că aşa este a arătatŭ prima convenire ce s'a aranjatŭ în acestŭ locŭ, la care din cele mai depărtate unghiurĭ se adunară tinerĭ, bĕtrânĭ, dândŭ dovadă lumei, că Românulŭ e chematŭ a trăi; că scie preţui ómenii carĭ luptă pentru adevĕrŭ, că ascultă glasulŭ lorŭ de ar vorbi şi de pe stâncile codrilorŭ.«

Dupăce descrie cum s'a introdusŭ festivitatea sânţirei fundamentului bisericei din Sisiescĭ (a se vedé Nr. 138 alŭ »Gaz. Trans.« dela 3 Iulie n. 1886) vorbesce despre primirea delegatului episcopescŭ, a Rvdss. D. Ales. Erdőşŭ, Archidiaconŭ şi protopopŭ alŭ Ţĕrii Oaşului. Acestŭ delegatŭ fù întêmpinatŭ de parochulŭ din Sisiescĭ printr'o vorbire, care conţine următorulŭ clasicŭ pasagiu:

„Te rugămŭ Rev. Domnule, binevoiţĭ a aduce la inalta cunoscinţă a Ilustrului capŭ alŭ diecesei nóstre, că în aceste plaiurĭ romantice, unde natura pompósă te rădică către Dumneḑeu, locuesce unŭ poporŭ, care consciu de rolulŭ chemărei sale pe acestŭ pămêntŭ, înaintea căruia legea, limba, ţéra suntŭ totŭ atâtea vorbe sânte«.

Corespondentulŭ descrie apoi serbarea sânţirei temeliei bisericei în modulŭ următorŭ:

„Intre strigărĭ de »sĕ trăéscă“, delegatulŭ însoţitŭ de inteliginţă şi poporŭ se duse până la altarulŭ pregătitŭ în liberŭ, unde s'a celebratŭ sânta liturgiă de către 10 preoţĭ. După sânta liturgiă se îndeplinì binecuvêntarea fundamentului. Éră după aşeḑarea documentului memorativŭ în lădiţa din fundamentŭ, toţĭ preoţii celebranţĭ rostiră rugăciunea prescrisă după ritulŭ nostru spre acestŭ scopŭ, lovindŭ crucişŭ pétra. Venindŭ rêndulŭ la parochulŭ localŭ, dênsulŭ în frunte cu senatulŭ sĕu bisericescŭ şi alţĭ câţĭ-va fruntaşĭ din comună, se scoborîră la pétra fundamentală şi asemenea rostiră, atingêndŭ pétra crucişŭ, rugăciunea îndatinată. Când prinse preotulŭ ciocanulŭ în mână cu reverinţă şi emoţionatŭ rostì şi dênsulŭ ruga ceremonială, finindŭ: »Ajuta-va ei Dumneḑeu diminéţă de diminéţă« mai adause şi rostì cu ochii lăcrămândŭ aceste cuvinte: Spre mărirea lui Dumneḑeu şi spre înaintarea religiósăculturală a credinciosului poporŭ românŭ«.

Acum se urcà pe tribună M. O. D Augustinŭ Pelle parochulŭ şi protopopulŭ Pimilorŭ. Poporulŭ se îndesa prin prejurulŭ tribunei rĕdicate în liberŭ şi trecură mai multe minute până ce adunarea imposantă, de vr'o trei mii, se linisci. Oratorulŭ emoţionatŭ c'unŭ entusiasmŭ rarŭ şi cu elocinţă rosti unŭ discursŭ ocasionalŭ, răpindŭ cu sine prin farmeculŭ cuvêntărei pe toţĭ ascultătorii. Suntŭ neuitate pentru mine momentele de înaltă însufleţire ce a cuprinsŭ inima vorbitorului şi a ascultătorilorŭ, când a apelatŭ la poporŭ şi parochŭ, aducêndŭ ca esemplu luptele şi suferinţele martirilorŭ de odinióră, îndemnându-i sĕ méargă pe calea apucată, adu-

---

FOILETONU.

Doine şi hore.

Culese din gura ţĕrancelorŭ şi a ţĕranilorŭ opincarĭ, de *Eugenia Farkas* din Cacuciu.

Codrule cu frunḑe verḑĭ
I'oiu plânge, tu sĕ mĕ credĭ,
Codrule frunḑă galbenă
I'oiu plânge, tu mĕ légănă,
Io mĕ ducŭ codre prin tine,
Frunda plânge după mine;
După minĭ nu plângă nime
Că m'oiu plânge io pe mine,
Şi de-oiu da de ceva rĕu
M'oiu plânge singură eu.
Jălui-m'aşĭ şi n'am cui,
Jălui-m'oiu codrului;
Codru-i verde, nu mĕ crede;
Codru i verde înfloritŭ
Io trăescŭ cu multŭ urîtŭ,
Codru-i verde şi'n penatŭ
Io trăescŭ cu multŭ bănatŭ;
Codru-i verde cu cărărĭ,
Io trăescŭ cu supărărĭ;
De ar da Dumneḑeu sĕ dée
Omulŭ nĕcăjitŭ sĕ peie
Şi sĕ peiu Dómne şi eu
Că mĕ nĕcăjescŭ prea rĕu,
Sĕ trăiéscă cui-e bine
Sĕ se sature de lume,
Că io nu mai potŭ trăi
De gândurile lumii.
Nĕcasulŭ care-lŭ tragŭ eu,
Nu mi-i datŭ de Dumneḑeu,
Că mi-lŭ face omulŭ rĕu;
Bate Dómne omulŭ rĕu,
Care stă de'amarulŭ meu,
Bate-'lŭ Dómne nu-lŭ răbda,
Că mĭ-a mâncatŭ viéţa.

***

Trecĭ dorule Mureşu
Nu-mĭ mai rupe sufletu,
Şi alŭ mieu şi la altu;
Trecĭ dorule Dunărea
Nu-mĭ mai rupe inima
Şi a mea, şĭ-a altuia.
Murĕşŭ, Murĕşŭ, apă lină,
Trecimĕ'n ţéră străină,
Murĕşŭ, Murĕşŭ, apă rece
Desculţa-m'oiu şi te-oiu trece,
Desculţa-m'oiu d'unŭ piciorŭ
Dór te-oiu trece mai uşorŭ,
Desculţa-m'oiu de-amêndouĕ
Ş'oiu tăia Murĕşu'n douĕ,
M'oiu băga afundŭ prin apă
Doru se nu mĕ găséscă,
M'oiu băga afundŭ prin molŭ
Dóră voiu scăpa de dorŭ.

***

Multŭ mĕ 'ntrébă inima
Bine mi-i mie, orĭ ba?
Da io-i spuiu inimii mele:
Nu mi-i bine, ci mi-i jele,
Că-sŭ mâncată de străinĭ
Ca iérba de boi bĕtrânĭ;
Şi-sŭ mâncată de duşmanĭ
Ca iérba de boi bălanĭ;
Frunḑă verde sĕcăré *)
Jalnică-i inima mé,
Jalnică şi superată
Şi cu voe nicĭ odată;
De urîtŭ m'aşĭ duce'n lume
Dragostea capu mi-lŭ pune,
De urîtŭ m'aşĭ duce 'n ţéră,
De dragoste 'n lume-afară;
Duce-m'aşĭ, nu sciu calea
M'a'nvĕţa supărarea,
Duce-m'aşĭ, nu sciu drumu
Da m'a'nvĕţa urîtu,
Urîtu şi traiu rĕu
Te mână la făgădĕu,
Dragostea şi traiulŭ bunŭ
Te 'ntórnă ér de pe drumŭ.
Dragŭ mi-i mie a-le ḑice
Da mĕ temŭ că io le-oiu plânge,
Dragŭ 'mĭ-a fostŭ mie-a cânta
Da mĕ temŭ că le-oiu uita,
Dragŭ 'mĭ-a fostŭ a trăi 'n lume
Cu omu care sci glume,

*) Chimenŭ,

Dragŭ 'mĭ-a fostŭ mie-a trăi
Cu omulu ce sci glumi;
Pe unde urîtu mere *)
Locu şi pămêntu pere,
Pe unde urîtu se duce
Locu şi pămêntu plânge,
Pe-unde mere dragostea
Creşte frunḑa şi iérba.

***

Sci tu bade ce ḑicéi
Când séra la noi vinéi;
C'aiu casă şi şése boi
Şi că ai turmă de oi.
Da déc'am vinitŭ la voi
N'ai avutŭ nicĭ batărŭ doi;
Bade, la tine, la şură
Nu-i nicĭ atâta strînsură
Câtŭ sĕ ia unŭ puiu în gură;
Pe la tine p'in ocolŭ
Potŭ umbla cu mâna'n şoldŭ,
Că nu m'oi lovi de stogŭ;
P'in podŭ potŭ umbla desculţă,
Că n'oiu călca pe grăunţă.
Mĕ sui în podŭ după slănină,
Viu în casă, nu-i fărină,
Mergŭ afară, lemne nu-sŭ,
Viu în casă, focu-i stinsŭ
— Amare ḑile-am ajunsŭ!

***

*) Scurtatŭ din: merge.

cêndu-le aminte, că a face lucrurî marî şi a suferi necasurî grele e lucru creştinescŭ şi românescŭ. Emoţiunea oratorelui şi lacrimile ascultătorilorŭ păreau a se uni în jurămêntulŭ: că vomŭ fi şi vomŭ rĕmâné pururea creştinî şi Românî.

După prândulŭ fragalŭ ce s'a servitŭ la casa parochială senatulŭ, dimpreună cu inteliginţa adunată au predatŭ delegatului episcopescŭ o adresă de următorulŭ cuprinsŭ:

Ilustrissime Domnule Episcopŭ!
Preagraţiosŭ Părinte!

Cu adêncŭ respectŭ şi cu devotaţiune fiéscă ne presentămŭ înaintea Ilustr. Vóstre, ca sĕ depunemŭ pe trépta Tronului Episcopescŭ simţĕmintele nóstre de sinceră supunere, de fiéscă adesiune cătră Ilustr. Vóstră, Părintele nostru graţiosŭ.

In mijloculŭ suferinţelorŭ de totŭ soiulŭ, ce ne apasă în aceste timpurî nefericite, în ḑiua de aḑî amŭ avutŭ o deosebită mângăiere şi darŭ dela bunulŭ D-ḑeu, şi amŭ sêmţitŭ, că legea sântă dată de dulcele nostru Mântuitorŭ ne întăresce în luptele nóstre ḑilnice, ne face ostaşî tarî pentru vieţa eternă.

Ca o radă cerescă străbate în sufletele nóstre dorulŭ sântŭ de-a vedé pre Ilustr. Vóstră ca pe Archiereulŭ şi Părintele sufletelorŭ nóstre în mijloculŭ nostru în visitaţiune canonică. O ce influinţă ar avea asupra inimilorŭ presenţa apostolului!

Când cutezămŭ a esprima umilitŭ acésta dorinţă ne confirmămŭ de nou cu cea mai profundă veneraţiune, supunere şi devotamentŭ. Alŭ Ilustr. Vóstre în numele senatului şi a poporului românŭ alŭ parochiei gr. cat. de Şişiescî celŭ mai umilitŭ fiu şi servŭ Dr. Vasiliu Lucaciu. Sisiescî 20 Iunie 1886.

Clerulŭ şi inteliginţa subscrisă sĕ alătură cu totŭ sufletulŭ la dorinţa espressă în acéstă representaţiune, şi atrage asupra-i graţiósa consideraţiune a Ilustrului Ordinariatŭ:

George Pap, proprietarŭ în Băsescî, Alesiu Berinde, adm. v.-protop. de Seinî, Stefanŭ Bilţiu, parochŭ şi protopopŭ de Baia-mare, Vasiliu Şiurani, adm. v.-prot. a pr. Baei-sprie, Dr. Iuliu Dragoşŭ, adm. act. localŭ alŭ S.-Caiului, Florianŭ Ciocanŭ, adv., Ioanŭ Popŭ, preotŭ de Ilba, Nicolau Lupanŭ, preotŭ în Ciuz baia, Ioanŭ Costinŭ, cooperatorŭ de Satu nou de susŭ, Vasiliu Pavelŭ, preotŭ în O.-Sugatagŭ, Ioanŭ Lengyel de Bogota, advocatŭ. Iuliu Şiurani, not. tr., Demetriu Cionte, cooperatorŭ gr. cat., Stefanŭ Cherecheşŭ, capelanŭ de Ilba, Michailŭ Lucaciu, cantor -doc., Augustinŭ Mosolygo, preotŭ în Tetişŭ, Alexandru Popŭ, preotŭ în Băbăşescî, Ioanŭ Serbacŭ, parochŭ de Gerţa, protop. pr.. a Turţului, Athanasiu Lupanŭ, cant. doc. în Groşŭ, Andreiu Medanŭ, Ioanŭ Papp, advocatŭ.

A urmatŭ banchetulŭ care a întrunitŭ aprópe 130 de persóne şi în fine petrecerea cu jocú. (Despre acésta s'a raportatŭ în nr. 138 alŭ „Gazetei.«)

Argus.

Museu comercialŭ în Lüttich. — Camera comercială şi industrială din Braşovŭ a primitŭ dela ministerulŭ de agricultură, industriă şi comerciu urmatórea ordinaţiune cu data 15 Iuliu a. c. Nr. 37,96?: După raportulŭ consulului c. r. în Lüttich e în cursŭ o mişcare, d'a se înfiinţa acolo unŭ museu comercialŭ, care va fi ehematŭ a promova comunicaţiunea comercială a Belgiei cu străinĕtatea. In interesulŭ însufleţirei legăturilorŭ nóstre comerciale cu acestŭ statŭ e de doritŭ, ca marii noştri comercianţî şi industriaşî sĕ trimétă la acestŭ museu mostre de acele mărfurî, ce se esportă din Ungaria în Belgia. De aceea invitŭ camera a încunosciinţa cercurile interesate despre înfiinţarea museului comercialŭ în Lüttich. Budapesta, în 15 Iuliu 1886. Ca representantŭ alŭ ministrului, Matlekovits m. p.

Insciinţare. Subscrisulŭ comitetŭ de primire aduce la cunoscinţă o. p. cumcă cu ocasiunea adunărei generale a Asociaţiunei transilvane ce se va ţiné în 8 Augustŭ in Alba-Iulia, s'au arangiatŭ următórele petrecerî.

1. In 8 Augustŭ séra Concertulŭ corului seminarialŭ gr. or. din Sibiiu sub conducerea d-lui profesorŭ de musică G. Dima cu concursulŭ mai multorŭ diletanţî, în sala otelului „Ungaria«.

2. In 9 Augustŭ la 2 óre »banchetŭ în grădina otelului »La Sóre«.

3. Séra balŭ în sala otelului „Ungaria.«

Din şedinţa comitetului localŭ
„Alba Iulia“ în 28 Iuliu 1886.

Alesandru Tordăşianŭ
Preşedinte.

SCIRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BUDAPESTA, 2 Augustŭ. — Meetingulŭ anunţatŭ pe ḑiua de erî în afacerea Edelsheim-Ianski s'a ţinutŭ conformŭ programei, asistândŭ multŭ poporŭ. Resoluţiunea, ce s'a publicatŭ deja*), a fostŭ primită unanimŭ. Deputatulŭ Iranyi fù însărcinatŭ de adunare de a preda petiţiunea cătră dietă.

BAYREUTH, 2 Augustŭ. — Conformŭ ultimei voinţe a lui Liszt, rĕmăşiţele lui pămêntescî vorŭ fi înmormêntate în cimitirulŭ din Bayreuth.

AMSTERDAM, 2 Augustŭ. — Primăria publică unŭ apelŭ, prin care interḑice colportagiulŭ şi împărţirea de ḑiare şi broşure.**)

PESTA, 3 Augustŭ. — Funcţionarulŭ de cale ferată Deseroffy, care a fostŭ rănitŭ în duelŭ cu sublocotenentulŭ Barath, a muritŭ erî séră în urma ranei primite.

PARIS, 3 Augustŭ. — Din 1309 alegerî pentru consiliele generale, 776 suntŭ republicane, 376 conservative şi 157 balotage. Republicanii au câştigatŭ 67 şi au perdutŭ 78 locurî.

ROMA, 3 Augustŭ. — Corpulŭ diplomaticŭ a fostŭ încunosciinţatŭ, că Papa a hotărîtŭ sĕ trimétă la Pechingŭ unŭ representantŭ diplomaticŭ cu titlulŭ: delegatŭ apostolicŭ şi ministru preşedinte. Ambasadorulŭ Chinei în Londra este acreditatŭ şi pe lângă Vaticanŭ. Se asigură, că Francia în urma acésta va revoca pe trimisulŭ sĕu din Vaticanŭ.

GASTEIN, 3 Augustŭ. — Cancelarulŭ Bismarck a sositŭ aci.

DIVERSE.

O grozavă sectă religiósă. — In timpulŭ din urmă s'a ivitŭ în Rusia o nouă sectă religiósă, alŭ cărei principiu, după cum se scrie din Odesa, este d'a sugruma cu puterea pe toţî ómenii, carî suntŭ bolnavî şi la carî póte sĕ între careva dintre membrii sectei, »fiindcă“ după cum se ḑice în religiunea acestei secte, „este pĕcatŭ d'a lăsa pe omŭ sĕ se chinuiască în durerî trupescî.« Esistenţa acestei secte s'a destăinuitŭ acum de curêndŭ de cătră unŭ tênĕrŭ ţĕranŭ din guvernamentulŭ »Saratov,“ a cărui nevastă, fiindŭ bolnavă fù dusă, în timpulŭ când dênsulŭ lipsea, de acasă, la locuinţa mamei sale. De aci, numai întêmplarea a făcutŭ ca bolnava sĕ scape cu vieţa. Mama tinerei femei şi o mătuşe făcéu parte din îngrozitórea sectă a sugrumătorilorŭ şi de aceea în lipsa bărbatului, luară la ele pe femeia bolnavă pentru ca sĕ o consacre »morţii roşii“, astfelŭ este botezată de cătră sectă mórtea prin violinţă. Bărbatulŭ se întórse [...] la timpŭ acasă şi din norocire descoperì şi loc[...] se afla nevasta-sa. Alergà numai decâtŭ într'acolo [...] tulŭ unde trăia sócră-sa se afla la o îndepărtare de tr[...] ore) şi găsì pe nevastă-sa încă în viaţă. Ea, îmbrăcat[ă] în haine albe, sta lungită pe unŭ catafalcŭ. Când intr[ă] bărbatulŭ în casă, aci nu se afla, afară de nevastă [s]a, nimenî. Dênsulŭ înaintà spre catafalcŭ, dete puţinŭ pânza la o parte şi vĕḑù chipulŭ, grozavŭ de palidŭ şi slabŭ, alŭ femeei sale, care părea că dórme. »Aksinşa!« ḑise cu glasulŭ pe jumĕtate tênĕrulŭ bărbatŭ. Bolnava deschise ochii cu mirare şi ḑise: „Viseḑŭ? Ciudatŭ lucru! Cum ai ajunsŭ tu aicî, Semen?« — „Unde este mama şi mătuşa?“ întrebà bărbatulŭ. — „Ele m'au scaldatŭ bine m'au îmbrăcatŭ în haine albe şi m'au aşeḑatŭ aicî; după aceea au trecutŭ în cealaltă odaiă, ḑicêndŭ că voiescŭ sĕ se róge pentru mântuirea sufletului meu. Mie îmî este însĕ atâtŭ de rĕu, încâtŭ în nóptea acésta trebue sĕ morŭ.« Bărbatulŭ în urma celorŭ povestite, începù sĕ caḑă la bănuelî şi se hotărî se rĕmână lângă nevastă şi sĕ aştepte sĕ vaḑă ce are sĕ fiă. Mângŭià mai ânteiu pe nevastă şi apoi se ascunse după cuptorŭ, tăcêndŭ ca unŭ pesce. Puţinŭ după acésta auḑì că întră cineva în odaiă, încuindŭ apoi uşa cu cheia. Se uità într'acolo şi vĕḑù la slaba lumină a lampei, unŭ omŭ îmbrăcatŭ în haine roşii ca sângele cu o perină totŭ aşa de roşiă, apropiându-se de catafalcŭ, în acelaşî momentŭ auḑi şi unŭ oftatŭ înspăimêntătorŭ din partea femeei sale. Sărì repede de după cuptorŭ, se repeḑì asupra figurei roşii şi o trântì la pămêntŭ. După acésta se duse se dea ajutorŭ bolnavei. Musafirulŭ roşu se folosì de acestŭ momentŭ şi o şterse în fuga mare. Sgomotulŭ ce s'a făcutŭ atrase şi pe cele douĕ femei în odaiă. Care nu le fù însĕ mirare, când lângă bolnavă, în loculŭ „morţii roşii“ (aşa se numesce sugrumătorulŭ) găsiră pe bărbatulŭ ei! Ce a mai urmatŭ este uşorŭ de ghîcitŭ. Bărbatulŭ şî-a luatŭ nevasta acasă şi a denunţatŭ faptulŭ poliţiei. Acésta, la rêndulŭ ei, a arestatŭ nu numai pe cele douĕ şişce bĕtrâne, ci încă vr'o 40 de aderenţî ai acestei secte îngrozitore, şi i-a datŭ pe toţî pe mâna judecătoriei. Tênĕra femeiă curêndŭ după aceea s'a însănĕtoşatŭ.

Prin gaura uşei. — Din Pelegrino se scrie: Temniţerulŭ închisorei de aicî, căruia funcţiunea sa responsabilă îi permite la douĕ sĕptĕmânî numai odată sĕ petrécă nóptea într'o casă de ţéră la familia sa, aflà dela unŭ camaradŭ alŭ sĕu, că nevastă-sa îlŭ înşélă. Infuriatŭ alergà încă în aceeaşî nópte acasă; elŭ găsì pórta închisă şi fiindcă nu i se deschise imediatŭ, se uità prin gaura uşei şi vĕḑù, că cineva din casă se uită afară. Işî scóse revolverulŭ şi împuşcà prin gaura uşei în acelŭ cineva. Uşa se deschise repede şi nenorocitulŭ vede pe fiulŭ sĕu de optŭ anî cu capulŭ sdrobitŭ, zăcêndŭ pe pămêntŭ. Nevastă sa dormea dusă în odăiţă. Temniţerulŭ a cărui natură gelósă era cunoscută, a fostŭ jertfa unei glume a camaradului, care avù aşa sfîrşitŭ tragicŭ. Temnicerulŭ încercà încă în aceeaşî nópte, sĕ se sinucidă, dér fù din partea vecinilorŭ scăpatŭ de mórte.

Necrologŭ — Jalnica familiă: Zoe, soţiă, şi Ionŭ fiu, au durerea a vĕ anunţa încetarea din viéţă a pré iubitului lorŭ soţŭ şi părinte: *Ioanŭ I. Pantazi* încetatŭ din viéţă la 17 curentŭ în etate de 70 anî, în Ploescî. Inmormêntarea s'a făcutŭ Vinerî 18 curentŭ la cimitirulŭ Viişóra.

---

*) A se vedé nr. 159 alŭ „Gazetei Transilv.“ din anulŭ curentŭ. — Red.

**) Telegramele cu data 2 Augustŭ nî-au sositŭ târḑiu, abia dupăce s'a tipăritŭ cea mai mare parte din ediţiunea ḑiarului. Nu înţelegemŭ acéstă întârḑiere supĕrătóre a biroului telegraficŭ. — Red.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

Când am pornitŭ la 'nsuratŭ
Fost'am Dómne mortŭ de beatŭ,
Când eram în cununiă
Mĕ mai trezeam din beţiă.
După ce m'am cununatŭ
Ş'am vĕḑutŭ că ce-am luatŭ
Lui Dumnedeu m'am rugatŭ,
Sĕ mi-o iéie de pe capŭ,
— Dumnedeu n'a ascultatŭ.
M'am rugatŭ şi Dracului:
Ia-o Drace şi o ia
Că m'am săturatŭ de ea,
Ia-o Drace şi o du,
Că mi-i acru sufletu,
Ia-o ş'o du pe ogóră
Acolo o şi omóră
Şi-i pune pe capŭ o glie
Inapoi sĕ nu mai vie.
Pentru douĕ, trii, cârlane*)
Luai hîdă, bate-o Dómne,
Pentru doi ciuntaţî de boi
Adusei ciuma la noi.
Morî tu hidă cu avere
Sĕ'mî iau alta pe plăcere.
Morî tu hîdă, morî tu próstă
Sĕ-mî iau alta mai frumósă.

***

Părĕuţŭ cu apă lină
Cinî te gustă se'nstrăină,
Io abia de te-am gustatŭ
Şi tare m'am 'nstrăinatŭ.
Părĕuţŭ cu apă rece
Pe la pórta maicii trece,
Ese maica sĕ se spele
Vede că-sŭ lacremî de-a mele.
Spală-te măicuţă bine
Sĕ nu-ţî fiă dorŭ de mine,
Că mĕ ducŭ în ţĕrî străine
Unde nu cunoscŭ pe nime,
Făr-hainele de pe mine;
Făr-hainele şi iérba
Care-i în tótă lumea.
Stau în locu şi mĕ gândescŭ
Pe ce cale sĕ pornescŭ;
Pornire-aşî pe drumu latŭ,
Nu potŭ merge de bănatŭ,
Pornire-aşî spre rĕsăritŭ
Nu potŭ merge de urîtŭ.
Sunt silitŭ sĕ stau pe locŭ,
Nu potŭ merge nicî chiar mortŭ.

***

Frunḑă verde de mărŭ dulce
Sui mândră în dealŭ la cruce,
De veḑî badea cum se duce:
Cu chica nĕpeptĕnată,
Cu naframa nespălată,
Cu gura nesărutată.
— Vină bade înapoi,
Năframa spăla-ţi-oiu,
Chica peptăna-ţi-oiu,
Gura săruta-ţi-oiu!
Tu te ducî bade, sĕrace,
Io cu dorulŭ tĕu ce-oiu face?
— Face-i mândră câtŭ de bine,
Satu rĕmâne cu tine
Şi mai suntŭ voinicî ca mine!
— Fie bade câţî se fie,
Mie altulŭ nu-mî trebue;
Fie bade câtŭ de mulţî,
Décă domniata te ducî...

***

Sĕracŭ sufletŭ desmerdatŭ
Trăeşce cum ţî-ai cătatŭ;
Ţî-ai cătatŭ sĕ-ţî fie bine
Ş'ai găsitŭ amarŭ de tine.
Sĕracŭ sufleţelulŭ meu
Multŭ înótă'n sânge rĕu,
Ca şerpele prin dudĕu;
Sĕracă inima mé
Multŭ înota'n voe ré
Ca şopîrla'n iérbă gré!
Multŭ se arde şi se frige
Şi n'are gură sĕ strige,
De ar avé o gurişóră
Ar striga sĕ se omóră.

***

Spune-mî bade, vii, nu vii,
Cu vorba sĕ nu mĕ ţii,
Spune-mî bade, de-i veni
Nu mĕ mai totŭ celuì.
Celuită'sŭ io bugătŭ,
Când mĕ uitŭ şi nu te vĕdŭ;
Celuită-sŭ io d'ajunsŭ,
Când te strigŭ şi nu m'auḑî:
Spune-mî bade cu dreptulŭ:
Dragăţi-sŭ ca sufletulŭ?
De ţi-sŭ dragă bade tare
P'airea nu-ţî face cale,
De ţi-sŭ dragă num'aşa
Catăţî calea p'airea,
Că io nu m'oiu supăra,
Că mai suntŭ voinicî în lume
Mî-oiu găsi unulŭ ca tine;
Nu eştî gazdă aşa mare
Nicî frumosŭ aşa de tare,
Făr numai o gălbinare,
De te uscî de pe picióre!
Pune-ţî peană cu mĕsură
Că încă n'ai stogŭ la şură,
Iţî pune pénă uscată,
Că tu n'ai boi în poiată*)

***

Horire-aşî, horile-mî vinŭ,
Mi-i ruşine, că-sŭ străinŭ,
Horire-aşî, horile-mî placŭ
Mi-i ruşine, că sŭ sĕracŭ.
— Aşa-sŭ Dómne de sĕracă
De nicî apa nu mĕ'nnécă,
Aşa-sŭ Dómne de străină
De nicî apa nu mĕ mână.

---

*) Mieluţe de unŭ anŭ, nótine.

*) Grajdŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 2 Augustŭ st. n. 1886.

[Rent]a de aurŭ 4% . . .	107 30
[Re]ntă de hârtiă 5% . .	95 —
[I]mprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	154.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	100.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	128 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	120 —
Bonurĭ rurale ungare . .	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale transilvane	105 20
Bonurĭ croato-slavone . .	105.25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.25
Imprumutulŭ cu premiu ung.	123 40
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului .	125 75
Renta de hărtiă austriacă	85 20
Renta de arg. austr. . .	86 20
Renta de aurŭ austr. . .	122 20
Losurile din 1860 . . .	142 50
Acțiunile băncei austro-ungare	871 —
Act. băncei de creditŭ ung.	287.75
Act. băncei de creditŭ austr.	280.40
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	10.01
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	61.90
Londra 10 Livres sterlinge	126.15

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 20 Iulie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). .	93—	$93\frac{3}{4}$
Renta rom. amort. (5%) .	$97\frac{1}{2}$	$97\frac{1}{4}$
» convert. (6%) .	$88\frac{1}{4}$	89—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.) .	$32\frac{1}{2}$	34—
Credit fonc. rural (7%) . .	$102\frac{3}{4}$	$103\frac{1}{2}$
» „ „ (5%) .	$87\frac{1}{4}$	$87\frac{3}{4}$
» » urban (7%) .	100—	$101\frac{1}{2}$
» » » (6%) .	$91\frac{1}{2}$	$91\frac{2}{4}$
» » » (5%) . .	83—	$83\frac{1}{4}$
Banca națională a României 500 Lei	1015	1025
Ac. de asig. Dacia-Rom.	265	271
« » » Națională	220	225
Aurŭ contra bilete de bancă . .	13.—	14.—
Bancnote austriace contra aurŭ. .	2.01	2.03

Cursulu pieței Brașovŭ

din 3 Augustŭ st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.68	Vênd.	8.71
Argint. românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.97	»	10.—
Lire turcescĭ	»	11.27	»	11.30
Imperialĭ	»	10.26	»	10.29
Galbenĭ	»	5.88	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina» . .	»	100.50	»	101.50
Ruble Rusescĭ	»	121.$\frac{1}{2}$	»	122.$\frac{1}{2}$
Discontulŭ . . .	»	7—10 % pe anŭ.		

Nr. 5111/886.

PUBLICAȚIUNE.

La unŭ câne ucisŭ în 30 a l. c. care a mușcatŭ și alțĭ cânĭ, s'a constatatŭ medicalmente turbarea. Pe basa oprimărei comisiunei medicale se dispune stricta contumațiare pe durată de 40 ḑile a tuturorŭ cânilorŭ de pe teritorulŭ orășenescŭ, prinḑêndu-se și omorându-se îndată de către călău fiĝ-care câne, care umblă fără botniță.

In sensulŭ §-lui 102 alŭ art. de lege XL din 1879 se provócă mai departe fie-care, ca asupra acelorŭ cânĭ séu animale de casă, carĭ dau semne de turbare séu la carĭ se observă simptóme, din care se póte conchide turbarea, sĕ facă imediatŭ arătare subscrisului căpitănatŭ, pedepsindu-se la casŭ contrarŭ întrelăsarea acestei arătărĭ conformŭ legeĭ.

Brașovŭ, 31 Iulie 1886.

1—3 **Căpitănatulŭ orășenescŭ.**

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS“*

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potŭ face cu începerea dela 1 și 15 ale fiecărei lunĭ, mai ușorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se și posta ultimă.

PREȚULŬ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ	3 fl. —
„ șése lunĭ	6 fl. —
„ unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România și străinătate.

pe trei lunĭ	10 francĭ
„ șése lunĭ	20 „
„ unŭ anŭ	40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.50	7.45	—
Predealŭ	—	9.32	12.50	—
	—		1.09	—
Timișŭ	—	9.56	1.40	—
Brașovŭ	—	10 20	2.27	—
	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Hașfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighișóra	10.29	—	8.01	—
	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediașŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blașiu	1.30	—	11.29	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11,47	—
Teiușŭ	2.11	—	11.35	—
Aiudŭ	2.55	—	1 04	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	1.30	—
Uióra	3.24	—	1.39	—
Cucerdea	3.31	—	2.07	—
Ghirișŭ	4.09	—	[illegible]	—
Apahida	5.36	—	5.08	—
Clușiu	5.56	—	5 35	—
	6.16	—	—	8.00
Nedeșdu	6.37	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.53	—	—	8.59
Aghirișŭ	7.08	—	—	9.34
Stana	7.34	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.55	—	—	11.04
Ciucia	8.35	—	—	12 17
Bucia	8.53	—	—	12.47
Bratca	9.12	—	—	1.21
Rév	9.31	—	—	2.05
Mező-Telegd	10 06	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.25	—	—	3.39
Várad-Velințe	10.35	—	—	3.55
Oradia-mare	10.41	—	—	4.06
	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	1.45	—
Szolnok	2.58	—	5.34	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena	—	—	10.50	—
	3.00	8.50	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriș	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	—
Clușiu	10.01	10.28	5.05	6.43	—
	10.26	—	—	7.03	—
Apahida	10.52	—	—	7.26	—
Ghiriș	12.37	—	—	8.51	—
Cucerdea	1.36	—	—	9.31	—
	1.48	—	—	9.43	—
Uióra	1.57	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	2.06	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.46	—	—	10.24	—
Teiușŭ	3.01	—	—	10.44	—
Crăciunelŭ	3.45	—	—	11.28	—
Blașŭ	4.06	—	—	11.44	—
Micăsasa	4.45	—	—	12.18	—
Copșa mic	5.05	—	—	12.36	—
Mediașŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	—	1.56	6.40
Sigișóra	—	—	—	2.34	7.20
Hașfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Brașovŭ	1.09	—	—	7.14	1.09
	1.55	5.45	—	—	1.50
Timișŭ	2.53	6.22	—	—	2.48
Predealŭ	3.28	6.47	—	—	3.23
	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	9.35	11.45	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vințulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Șibotŭ	12.52	—	5.19
Orăștia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborșin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulișŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovațŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	—	4 53
	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok	11.02	—	11.40
	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovațŭ	4.13	—	6 19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulișŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborșin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăștiă	10.10	—	12.24
Șibotŭ	10.34	—	12.53
Vințulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiușŭ	12 05	—	2.24

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	5 48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6 44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Hațegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Banița	—	3.35	6.07
Petroșenĭ	—	4.04	6.39

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8 17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroșenĭ	6.49	9.33	—
Banița	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10 54	—
Pui	8.50	11.37	—
Hațegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10.53	1,35	—